

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 11 (120) листопад 2014 р.

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл став доктором філософії в галузі богослів'я за напрямом «Церковна історія» в Ужгородській українській богословській академії ім. Святих Кирила і Мефодія Карпатського університету. Це перший випадок, коли навчальний заклад УПЦ (МП) присвоює науковий ступінь архієреєві Київського Патріархату.

Ректор Ужгородської академії архімандрит Віктор (Бедь) вручив владіці знак та відповідні документи 23 жовтня під час урочистої частини актового дня Волинської православної богословської академії, яка проходила в нижньому Преображенському храмі кафедрального собору Святої Трійці, що в Луцьку (на світлинні інформаційної служби єпархії).

У слові до гостей торжества високопреосвященний зазначив, що сприймає цю подію як крок до об'єднання в Україні православних та утворення в ній Єдиної Помісної Церкви.

Докладніше про те, як наша єпархія відзначила цього дня празник Собор волинських святих, читайте на с. 8.

3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

14 листопада – пам'ять безсрібників і чудотворців Косми та Даміана Асійських і матері їхньої преподобної Феодотії

Святі Косма і Даміан були родом з Малої Азії (нині Туреччина). Їхній батько-язичник помер, коли вони були ще зовсім малими. А мати, вирішивши залишитись удовою на все життя, піклувалась лише про те, як догодити Богу. Тому вона причислена Церквою до лику святих. Феодотія вчила дітей страху Божого з малих літ. А коли вони підросли, віддала їх до богобоязливого чоловіка, головною наукою у якого було Святе Писання. Маючи велику любов до людей, брати вчили і лікарську науку, дізнавались про цілющі властивості рослин.

Вони вивчилися на лікарів і в окрузі не було кращих цілителів од Косми і Даміана. Всіх вони лікували безкоштовно, тому їх називали безсрібниками. Зцілюючи язичників, наvertsали їх до істинного Бога, при цьому говорили хворим, що виліковують не вони, а сила Божа.

Про це дізнався римський імператор Карін, який був палким прихильником римських богів. Він послав до братів свого намісника Лізія, щоб той їх переконав, що нема єдиного Бога, і щоб вони відмовились від проповіді про Нього. Коли брати були приведені Лізієм на суд до імператора Каріна, той був тяжко хворим. Знаючи, що це неперевершені лікарі, він попросив їх про допомогу. Косма і Даміан, помолившись за царя земного до Царя Небесного, зцілили Каріна. Той з удячності за свій порятунок відпустив братів з миром.

І після смерті святі безсрібники звершили багато чудес. Жив у Феремані, поблизу храму Косми і Даміана, чоловік, якого звали Малх. Одного разу, збираючись у далеку дорогу і залишаючи дружину надовго саму, він доручив її небесному покровительству святих братів. А ворог роду людського, вселившись в одного з друзів Малха, задумав погубити його дружину. Минуло небагато часу і цей «друг» пішов до неї в дім і сказав, що посланий Малхом, щоб

провести її до нього. Жінка повірила і пішла. Він завів її в пустельне місце і захотів наглумитися з неї і вбити. Жінка, побачивши, що їй загрожує небезпека, з глибокою вірою звернулася до Бога. Тоді з'явилися два грізні мужі й лукавий чоловік кинувся втікати, але впав у прірву. Мужі відвели жінку додому. Біля дому вона запитала, як їх звати. «Ми раби Христові Косма і Даміан», – відповіли вони і стали невидимі. Жінка зі страхом розповіла про все, що трапилось з нею, славлячи Бога, зі сльозами пішла до ікони святих братів і сотворила подячну молитву за визволення. З того часу Косма і Даміан вшановуються як покровителі святості й непорушності християнського шлюбу, сімейного життя.

Вони є покровителями й дітей. До них моляться на початку навчання, та й у будь який час, аби святі укріпили слабкі дитячі сили і допомагали їх правильному розвитку.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 55 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштово-каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіяльних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavia.volyn.ua

ХРОНІКА

В академії

Керівництво і студенти Волинської православної богословської академії (ВПБА) вшанували святині Греції та вивчали її мову в одному з місцевих університетів. Про це повідомив сайт *Vpba.org*.

Представники ВПБА перебували в цій країні 10 серпня – 12 вересня з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла та за сприяння благодійника Андрія Мацоли. У складі делегації були: ректор протоієрей Володимир Вакін, проректор з науково-дослідницької роботи священник Ярослав Черенюк, четверо студентів. Вони відвідали монастирі Святої гори Афон, зокрема скит Пророка Іллі, який заснував преподобний Паїсій (Величковський). Пізніше опанували ази новогрецької мови на курсах при Університеті ім. Арістотеля у Солуні та побували в Метеорі – комплексі візантійських храмів, обителів на вершинах скель Фессалії.

У ВПБА створили студентське наукове товариство ім. Митрополита Якова (Панчука). Спільноту засновано з благословіння правлячого архієрея для студентів і викладачів, що бажають разом поглиблювати свій богословський рівень за девізом: «Навчимося науково думати, науково писати, науково видавати». Планується проведення відкритих лекцій із залученням і викладачів інших вищих навчальних закладів.

Головою товариства став ректор протоієрей Володимир Вакін, а безпосередньо відповідають за його діяльність проректор з науково-дослідницької роботи о. Ярослав Черенюк та завідувач кафедри гуманітарних дисциплін Ігор Сацук.

Перше засідання організації відбулося 22 вересня, його учасники, зокрема, обговорили основні напрямки діяльності.

6 жовтня в Ужгороді відбулася зустріч студентів та викладачів ВПБА із керівництвом Карпатського університету та Ужгородської української богословської академії ім. Святих Кирила і Мефодія (КаУ-УУБА) УПЦ (МП).

Як повідомляє сайт *Vpba.org*, метою зустрічі стало ознайомлення з тим, як будуть упроваджуватись домовленості між двома вузами щодо обміну студентами та здобуття вищої освіти в КаУ-УУБА поряд із навчанням у ВПБА. Вихованці волинської духовної школи зможуть здобути і світську освіту в галузях: філософія, право, психологія, економіка. Зазначалося, що співпраця між двома вишами вносить вклад не лише в розвиток української богословської науки й освіти, а й стане дієвим кроком на шляху створення в країні Єдиної Помісної Православної Церкви.

ВПБА представляли проректор з навчальної роботи священник Василь Лозовицький та секретар вченої ради протоієрей Ігор Скиба, а КаУ-УУБА – її ректор архімандрит Віктор (Бедь).

Після перемоги – до храму!

Священнослужителі єпархії з благословення митрополита Луцького і Волинського Михаїла продовжують долучатися до відправки новобранців на війну.

16 вересня настоятель парафії Архістратига Михаїла с. Верба Володимирського районного деканату священник Борис Научук відслужив молебень за чотирнадцятьох контрактників 51-ї окремої механізованої бригади, подарував образки ангела-охоронця, промовив духовні настанови на ратний труд.

18 вересня священнослужителі Ковельського районного деканату відслужили молебень для воїнів Луцького прикордонного загону, які від'їжджали в зону АТО. «Сьогодні ми вас закликаємо любити Батьківщину і своїх рідних, заради яких вирушаєте у дорогу», – зазначив протоієрей Володимир Удуд. Ієрей Матвій Олійник подарував арміяцям ікону Покрови Божої Матері, освячену водою із джерела Діви Марії, молитовники військовослужбовця та натільні хрестики.

20 вересня любомльський декан і настоятель Свято-Михайлівської громади в райцентрі протоієрей Віктор Возняк взяв участь у відправці п'ятох добровольців. Він окропив воїнів освяченою водою, подарував молитовники й хрестики, звернувся з душпастирським словом. Священник благословив солдатів на оборону Вітчизни, висловив надію, що

ВАРТО ЗНАТИ

ВІНЧАННЯ НА НЕБЕСАХ

Інтерв'ю священника Василя Лозовицького, проректора з навчальної роботи Волинської православної богословської академії, клірика Собору Покрови Пресвятої Богородиці в м. Ківерці, кандидата богословських наук, для газети «Сім'я і дім»

– Є таке поняття «вінчання на небесах». Як його трактувати?

– У Православній Церкві найвищим союзом, який лише може бути укладений на землі, є подружжя. Це благословенне Богом через священнослужителів поєднання чоловіка і жінки для створення сім'ї, народження і виховання дітей – нових членів Церкви (невипадково християнське подружжя, сім'ю ще називають домашньою, або малою церквою).

Але дехто намірено проводить підміну поняття і вважає, нібито найвищий духовний союз може відбутися без участі Бога. Якщо «вінчання на небесах» є іншою назвою благословенного церковного подружнього союзу, то його так можна сприймати. В іншому ж випадку – це спосіб виправдати гріховне співжиття, без церковного таїнства Вінчання.

– Багато людей не можуть знайти собі пари в житті. Що може порадити для них Церква?

– У таких випадках найголовніше, щоб людина не впала у відчай, не стала на шлях гріховного співжиття чи пошуку за будь-яку ціну своєї «половини», нерідко руйнуючи чужу сім'ю. Церква для таких ставить біблійні та святоотцівські приклади, настанови церковних письменників та богословів. Такий стан слід розцінювати як своєрідний хрест, який потрібно пронести до кінця (можливо, з часом прийде усвідомлення монашого покликання або ж Господь пошле шукану

половину). Можливо навіть обрати якийсь рід церковно-благодійницької діяльності, спілкування з такими ж, як ти, чи чогось подібного в рамках християнської моралі, що б компенсувало цю «порожнечу» в житті й надало життєствердної цілеспрямованості. В будь-якому випадку слід залишатися віруючою людиною. Найголовніше ж, звичайно, це молитовний подвиг.

– Чи є для таких людей спеціальна молитва? Якщо є, то напишіть, будь ласка, текст.

– У молитовниках є молитва дівчини про заміжжя, в інтернеті легко знайти.

– Що Ви могли б порадити для людей, які не можуть підшукати собі другу половинку?

– Можливо, подивитися на себе збоку і змінити критерії вибору. В православній аскетичності є такий принцип: до себе треба бути більш вимогливим, ніж до інших. Адже дуже часто поряд знаходяться ті, котрих нам посилає Господь, а ми їх не помічаємо через власний егоїзм, самозакоханість, надмірну суворість до інших і поблажливість до себе або й через пошук ідеалу, до якого і самі недосяжно далекі. І ще обов'язково слід пам'ятати, що Християнство вчить про жертвенну любов, коли не все і всі навколо мають служити мені, а коли я повинен духовно преобразити себе і бути готовим пожертвувати задля спасіння ближнього. Це стосується і сімейного життя.

Розмовляла Лілія БОНДАР

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ПРИЧИНА ДЛЯ РОЗЛУЧЕННЯ

«Чи може рукоприкладство зі сторони чоловіка бути підставою для розірвання шлюбу?»

Відповідає священник Андрій Хром'як, викладач Волинської православної богословської академії, кандидат богословських наук

У Священному Писанні підстава для розлучення зазначена тільки одна – перелюб: «А Я кажу вам: хто розведеться з жінкою своєю, хіба що через її любодійство, призводить її до перелюбства; і хто візьме шлюб з розлученою, той перелюбує» (Мф. 5:32). Чому зроблено виняток для перелюбу? Тому, що подружжя зрада фактично руйнує сімейний союз.

Сумний стан сім'ї, де чоловік б'ється. Але не менш важко буває дружині від чоловіка (як, втім, чоловіку від дружини), який пальцем не зачепить, але боляче ранив словом, принижує й ображає. Третій п'є. Хтось відсторонюється від сімейних справ, і все лягає на дружину, яка надломлюється під цією ношею. А скільки сімей, де чоловік проводить весь вільний час біля телевізора, а до жінки байдужий, від чого вона сумує. Але це ще не причина для розлучення. Перш за все треба випробувати себе – чи все зроблено для виправлення взаємин у сім'ї. «Хто мудрий і розумний між вами? Доведи це на ділі добрим поведженням з мудрою лагідністю» (Як. 3:13).

Мета християнського шлюбу одна – спільне спасіння. Якщо навіть один із подружжя ще не став на цей шлях, то на віруючу «половинку» покладається особлива відповідальність: плодами свого духовного життя повернути невіруючого. «Звідки ти знаєш, жінко, чи не спасеш чоловіка?»

ка? Або ти, чоловіче, звідки знаєш, чи не спасеш жінки? Тільки кожен роби так, як визначив йому Бог; і кожен, як покликаний Господь. Так як наказує по всіх церквах» (1 Кор. 7:16–17).

Християнство – релігія воскресіння. Воно нікого не вважає безнадійним. До останнього подиху людини залишається надія на її спасіння. Якщо ж дружина не донесе свій хрест, а чоловік не спасеться, то яку відповідь вона дасть Богу на Суді? Не завжди наші зусилля приносять бажаний результат. Однак ніякий труд на благо ближнього не пропаде, а послужить нам для виправдання.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; hazeta.vyev@gmail.com

недалекий той час, коли хлопці прийдуть до церкви, аби подякувати Богові за перемогу. Також о. Віктор освятив автомобіль, пожертвований для війська місцевим підприємцем.

У Володимирському районному деканаті

23 вересня помічник декана протоієрей Микола Гінайло взяв участь у перепохованні на Федорівському кладовищі Володимира-Волинського останків жертв масових розстрілів, що виявлені та ексгумовані на території валів городища. На тому місці були катівні НКВС та гестапо, які й замордували близько 2600 українців і поляків у 1939–1941 роках.

Духовенство Володимирщини разом із представниками інших конфесій відслужило заупокійну літію.

23 та 25 вересня, а також 1 жовтня о. Микола Гінайло разом із багатьма іншими волинянами зустрічав ешелони військовослужбовців 51-ї механізованої бригади, які прибували до залізничного вокзалу м. Володимира-Волинського на ротацію.

Душпастир служив молебні, присутні вітали воїнів та дякували Богу, що їхні рідні й близькі повернулися живими.

30 вересня о. Микола тут же зустрічав бійців, визволених із полону.

6 жовтня протоієрей Микола Гінайло взяв участь у відкритті стадіону в с. Селець і освятив його.

Душпастир передав вітання від митрополита Луцького і Волинського Михаїла, благословив фізкультурників на чесну спортивну боротьбу.

Не осторонь

25 вересня студенти Волинської православної богословської академії долучилися до виготовлення маскувальної сітки для українських бійців. Як повідомляє сайт *Vpba.org*, ініціатором та організатором заходу, що відбувся на подвір'ї вишу, стала жіноча сотня «Самооборони Майдану Волині» в особі її координатора Оксани Демчинської.

Мікроавтобус, придбаний за кошти парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Маяки (Княгинінок), передано добровольчому батальйону «Айдар». Про це повідомив сайт *Visnyk.lutska.ua*.

Настоятель протоієрей Михайло Бучак і миряни передали подарунок під час чергової поїздки в зону АТО 25–27 вересня. Також душпастир освятив капличку, своєрідний молитовний куточок для цього військового підрозділу.

Дорогою волиняни заїхали ще на шість блокпостів українських силовиків, куди доставили харчі.

Свято-Покровська громада висловлює вдячність власникам і працівникам СТО «Буссервіс», які за власний кошт і власними зусиллями відремонтували придбаний вірними автомобіль. Можна сподіватися, що це не остання така жертва. Триває збір коштів на ще одне авто для військових.

28 вересня на Театральному майдані обласного центру відбулась благодійна акція «Допоможемо волинським воїнам – вони захищають кожного з нас!». На її початку клірик храму Великомучениці Катерини луцького Свято-Василівського жіночого монастиря священник Роман Вонсіцький відслужив молебень за Україну.

Метою заходу був збір коштів для волинян, які воюють на Сході України, зокрема для закупівлі тепловізорів та приладів нічного бачення.

12 жовтня ченці чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин, що на Ківереччині, та члени Козацького стрілецького братства провели акцію підтримки українських воїнів.

Як повідомляє сайт *Volynpost.com*, на заході було чимало жителів із дітьми. Вони малювали та писали листи підтримки нашим солдатам у зону АТО.

Декан монастирів єпархії, намісник обителі ігумен Константин (Марченко) очолив заупокійну літію по загиблих на цій війні.

Продовження на с. 3

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

«Святий Дмитрій». 1729 р. Дерево, левкас, темпера, сріблення. Походить із каплиці Покладення ризи Богородиці с. Кримно Старовижівського благочиння

В українському живописі XVII–XVIII ст. поширилися т. зв. донаторські зображення як один із різновидів портретного жанру. Зображення донаторів (з латинської – «дарувальник») ввели до композиції образу. Це або сам замовник ікони, або особа, яку він бажав увічнити (його родич чи поважний діяч). Донаторів у XVIII ст. малювали в молитовній позі навколішках або на повний зріст. На Лівобережжі донатори у портретах – одного зросту зі святыми. На Західній Україні в ролі донаторів звичайно виступали міщани, адже вони були найдіяльнішими учасниками братств, які виступали оборонцями національних інтересів українців.

У храмах Волині не збереглося ікон із зображенням донаторів. Єдині пам'ятки, що дійшли до нашого часу, знаходяться у колекції Музею волинської ікони і походять із сіл колишнього Ковельського повіту. Це апостольський ряд «Слава Михальського» 1750 р. з Дубечна та ікона «Святий Дмитрій» 1729 р. з Кримна Старовижівського району.

Образ «Святий Дмитрій» знайдено у кримненській каплиці Покладення ризи Богородиці (1756 р.) під час експедиції Волинського краєзнавчого музею 1982 р. Очевидно, він потрапив туди з іншої, Дмитрівської церкви. Адже ікони такого типу з посвятою певному праведникові замовлялися найчастіше для церкви з аналогічною назвою.

Іконографія мучеників-воїнів при зброї сформувалась у Візантії в IX–X ст. і набула поширення в Київській Русі після прийняття Християнства. Початки розповсюдження іконографії святого Дмитрія (IV ст. н.е.), проконсула у Фессалоніках (сучасна назва Солоніки, слов'янська – Солунь), на Волині засвідчено літописами й відносяться до кінця XIII ст. У Галицько-Волинському літописі в похвалі Володимирі Васильовичу згадується, що на кошти князя розписано весь храм Дмитрія Солунського у Володимирі. Освячення церкви на честь Дмитрія включало обов'язкову присутність в інтер'єрі храмової ікони святого.

Особливої популярності образ Дмитрія Солунського набув наприкінці XV – на початку XVI ст., у період частих набігів татар. Пошанування святого було пов'язане з подвигом воїнів, патріотизмом і захистом рідної землі. Ще до кінця

XVI ст. Дмитрія зображали у повному військовому спорядженні: спис, меч, на поясі лук, сагайдак зі стрілами, за спиною – щит. У XVII ст. з його обладунку залишається щит, меч або спис. Українське бароко внесло зміни в іконографію святого. Його зображали сповненим краси і сили юнаком із хрестом в одній руці та штандартом, символом перемоги над смертю, – у другій.

Образ «Святий Дмитрій» із колекції Музею волинської ікони відноситься до зразків провінційної мистецької творчості. Автор виконав її у стилі XVII ст. – живопис спокійний і врівноважений. Одночасно знайшло відображення і характерна риса волинського іконопису XVIII ст. – запозичення зі світського портретного малярства при написанні обличчя угодника. На іконі намальовано не воїна-воєводу, а мученика за віру. Це знайшло втілення у назві – «Святий великомученик Христос Дмитрій», у хресті, якого він тримає в правій руці, у виборі житійних клейм – суд над Дмитрієм («Св. Дмитрія привели до царя») та його смерть за віру («Святого пронизують списами»). Від обладунку в Дмитрія залишилися панцир та щит круглої форми, прикрашені орнаментами, що імітують карбований метал. На плечі накинутий червоний плащ, що складками спадає донизу. На ногах – вузькі чоботи жовтого кольору. Орнаментоване акантовим стеблом тло, щит та панцир посріблені, що надає іконі більшої урочистості.

У нижньому куті намальовано донатора в повний зріст зі складеними на грудях руками, рудою борідкою і довгим, зачесаним назад волоссям. Він одягнений у синій жупан, підперезаний червоним поясом. Поряд, на гористому поземі, зображено червону шапку дарувальника з опушкою. На поземі напис: «Сей образ исправил раб Божий Діомітрію за отпущение грехов своїх (Боглик Юхимович) Р. Б, 1729 м. декабря дн. 3». На даний час неможливо встановити, ким був донатор «Святого Дмитрія». На вигляд – це заможний міщанин, що мав можливість замовити таку ікону у провінційного маляра.

Автор наділив образи святого Дмитрія та Боглика Юхимовича життєвими характеристиками, що є втіленням у волинському іконописі характерної тенденції українського малярства XVIII ст., коли композиції та зображені особи на образах усе виразніше набувають світського змісту.

Тетяна ЄЛИСЕЄВА,
завідувач Музею волинської ікони

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

Бо каміння голосить

22 вересня Православна Церква відзначає знайдення і перенесення мощей святителя Феодосія, архієпископа Чернігівського. Тож цього дня єпископ Володимир-Волинський Матфей із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла очолив храмове свято луцької Феодосіївської парафії.

За Божественною Літургією вікарій єпархії виголосив проповідь про життя угодника та про те, що український народ має багатьох святих, які духовно очолювали нашу боротьбу за волю.

Цього року шанування св. Феодосія у громаді зміцніло. Справа в тім, що недавно у храмі с. Забороль неподалік обласного центру замироточили декілька образів, у т.ч. цього угодника. А в Феодосіївській церкві Луцька є ікона з часткою його мощей. Це стало спонукуючим для більшого шанування реліквії. Постійно читається тепер і акафіст святителю Феодосію, що містить багато молитов до Господа у час навали чужинців та міжусобиць.

У празнику взяли участь: канцлер єпархії протоієрей Микола Цаг, луцький міський декан протоієрей Михайло Онишук, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, настоятель парафії священник Петро Стеблина, інше місцеве духовенство, а також із Рівненщини й Тернопільщини.

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина з архіву єпископа Матфея

У двадцять п'ятий раз і вперше

Виповнилося 25 років, як відкрито храм Воздвиження хреста Господнього в с. Угринів Горхівського деканату після закриття атеїстичною владою.

Парафія, яка нещодавно перейшла з УПЦ (МП) в УПЦ КП, відзначила ювілей **27 вересня** під час престольного свята – першого празника в лоні нашого Патріархату.

Божественну Літургію очолив декан протоієрей Андрій Сидор. З ним служили: луцький

районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель громади священник Микола Сеґет, інше духовенство.

У слові до угринівської пастви о. Андрій побажав, аби Господь оберігав Божий дім від усякого ворога і супротивника.

Орест ВЛАСЮК
Світлина з архіву
протоієрея Андрія Сидора

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

У братській церкві

27 вересня в луцькому храмі Воздвиження хреста Господнього освятили відреставровані настінні розписи.

Чин освячення та Божественну Літургію з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла очолив канцлер єпархії протоієрей Микола Цап. З ним служили настоятель парафії протоієрей Василь Клочак та інше місцеве духовенство.

За суттєвий вклад у відродження храму парафіянина Іванові Остапюку вручено орден Архистратига Божого Михаїла. П'ятнадцять інших благодійників одержали митрополичі благословенні грамоти.

Історія храму сягає XVII століття і тісно пов'язується із Луцьким братством. У новітній час це перша церква в Луцьку й одна з перших в Україні, де стали молитись українською мовою. Протягом останніх років церковна громада докладє багатьох зусиль, аби довести до ладу цей особливий Божий дім.

Світлина 4 Ігоря Сацика

В Острівку

28 вересня освячено бані та накупольний хрест храму Апостола Андрія Первозваного в с. Острівку Володимирського міського деканату.

Службу Божу очолив благочинний протоієрей Юрій Пилипець, а чин освяти – його помічник протоієрей Ігор Бігун. У відправі взяли участь настоятель парафії протоієрей Сергій Кібаш та інші місцеві панотці.

Світлина 5 з архіву протоієрея Ігоря Бігуна

Для духовного багатства

5 жовтня митрополит Михаїл освятив новий храм Преподобного Сергія Послушного в с. Зміїнець Луцького районного дека-

нату (т. зв. Царське Село, фактично на околиці обласного центру).

У проповіді на завершення Божественної Літургії високопреосвященний розкрив поняття совісті, дії благодаті Святого Духа на людину, наше призначення в земному житті. Тлумачачи поняття духовності, він наголосив: «Духовність – це твоє почуття на основі любові, бо найвище є любов. І людина духовна – це людина, в душі якої паує любов». Далі на різноманітних прикладах підкреслив важливість любові у справі спасіння.

Із владику, зокрема, молились: декан монастирів єпархії та намісник обителі Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин, що на Ківереччині, ігумен Константин (Марченко), ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, настоятель парафії протоієрей Володимир Лозинський, луцький міський голова Микола Романюк.

Світлина 1 інформаційної служби єпархії

Сто вісімдесят

Парафія Зачаття Йоана Предтечі в с. Тишківці Нововолинського деканату (Іваничівський р-н) відзначила 180-річчя першої згадки про свій храм.

Церква у цьому селі далеко старіша, принаймні на сто літ. Відомо, що в 1834 році, коли вона стала православною, згорів парафіяльний архів. Прямі докази давності храму було втрачено, тож цю останню дату стали вважати найранішою документальною.

З нагоди ювілею **6 жовтня**, в день престольного празника, митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив тут Божественну Літургію. Із владику служили: декан протоієрей Стефан Фульмес, настоятель протоієрей Михайло Лагуняк та інше священство.

У проповіді владика порушив таку тематику: любов християнина до Божого храму, допомога для наших хлопців на Сході найперше молитвою, адже все у світі відбувається за промислом Господнім і на все Його воля.

Світлина 2 інформаційної служби єпархії

Вже є душа

11 жовтня митрополит Михаїл освятив новий храм Святого Духа в с. Колодниця Ковельського районного деканату та очолив у ньому Літургію.

Історія цього Божого дому розпочинається 20 вересня 2010 року, коли, незважаючи на сильний дощ, заклали наріжний камінь. Доти громада збиралась у невеличкій кімнаті в місцевій школі. 2012 року було освячено накупольні хрести.

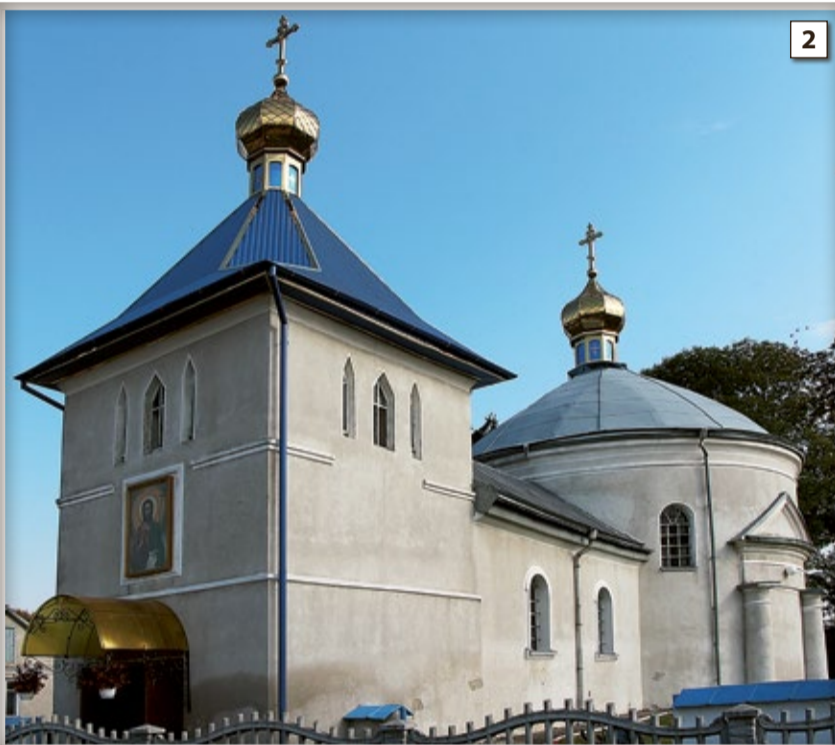
У проповіді архіпастир порівняв наявність храму в населеному пункті з душею в тілі. Також високопреосвященний розповів про суть щастя та як його досягти. «Щасливою людина може бути тільки в Бозі», – зробив висновок митрополит.

Після цього вручено благословенні грамоти найбільшим жертводавцям, активним парафіянам.

Із владику служили: районний декан протоієрей Іван Бонис, ковельський міський – протоієрей Анатолій Александрук, локачинський – протоієрей Ігор Дружинець, старовижівський – протоієрей Іван Зеленко, настоятель громади протоієрей Василь Фурман, інше духовенство.

Світлина 3 інформаційної служби єпархії

Орест ВЛАСЮК

Продовження. Початок на с. 2, 3

У проповіді вікарія єпархії йшлося про повсякчасну боротьбу добра і зла. Владика порівняв мученицьку долю святих у II столітті з українцями нашого часу, що так само віддали своє життя за правду. Владика нагадав: УПЦ Київського Патріархату – це справжня матір для свого народу.

На завершення Літургії, яку з владикою правили настоятель громади священник Андрій Ротченков та інше місцеве духовенство, учні недільної школи показали повчальну сценку «Олівець»: зачитали вірші, присвячені вірі, надії та любові, – чеснотам, так необхідним у цей нелегкий час.

Було зачитано привітання ректора інституту Наталії Гнатюк, яка не змогла долучитися до празника.

У Новоархангельську

4 жовтня митрополит Луцький і Волинський Михаїл на запрошення єпископа Кіровоградського і Голованівського Марка взяв участь в освяті храму Рівноапостольного князя Володимира у селищі Новоархангельськ. Відправу очолив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

Як повідомляє сайт *Cerkva.info*, шлях цього Божого дому до освяти довгий і важкий. Попередня влада шляхом підробки документів, використання спецпідрозділу «Беркут» та «тітушок» захопила храм і мала намір передати його новоствореній громаді УПЦ (Московського Патріархату). Проте після втечі колишнього президента, по декількох судах святиню повернули парафії нашої Церкви.

У кафедральному соборі

Надія Мироненко, інженер із технагляду за спорудами, що перебувають у власності та користванні єпархії, на прохання інтернет-видання *Volynpost.com* розповіла про хід реставрації кафедрального собору Святої Трійці. **8 жовтня** опубліковано статтю «У центрі Луцька ремонтують собор».

Приводити до ладу дзвіницю та головний фасад пам'ятки архітектури національного значення розпочали в травні цього року, повідомила п. Надія. Реставрація усієї будівлі триватиме кілька років, вона ведеться повільно, скрупульозно, з великими трудозатратами, тому що це відновлення всіх конструктивних елементів – пілястрів, карнизів тощо. Роботу почали за дозволом, який видала Державна архітектурно-будівельна інспекція України.

Держава стала ініціатором і обіцяла профінансувати реставрацію. Згідно з актом технічного стану, приміщення обстежили працівники науково-дослідного інституту «Укрзахідпроектреставрація» і прийшли до висновку, що його треба реставрувати. Однак у зв'язку з подіями в країні православна громада змушена проводити роботу самостійно, без фінансової підтримки з держбюджету.

14 жовтня староста собору протоієрей Володимир Подолець взяв участь у відкритті обласного фестивалю патріотичної пісні «У піснях мого народу – доля України». Душпастир розпочав дійство молебнем на закликання помочі Святого Духа перед початком усього доброго діла та благословив захід.

Фестиваль проведено управлінням культури ОДА й обласним науково-методичним центром культури для піднесення патріотичного духу волинян, згуртування зусиль щодо збереження цілісності держави.

Учасниками стали аматорські колективи з усіх районів, майстри народного мистецтва.

У Шацькому деканаті

9 жовтня декан протоієрей Михайло Цвинклевич разом з іншими священниками взяв участь у перепохованні останків польських військових у с. Мельники і звернувся до учасників заходу з душпастирським словом.

Як повідомляє сайт *Pravda.lutsk.ua*, це солдати, які загинули у вересні 1939 року, на початку Другої світової війни. Наше духовенство помолилося за упокоєння їхніх душ за богослужінням, яке очолив єпископ Римсько-Католицької Церкви Віталій Скомаровський.

У Володимирському миському деканаті

12 жовтня Всеукраїнський фестиваль «Коровай-сузір'я», який щороку проводять у древньому місті

ХУДОЖНЄ СЛОВО

ОСТРІВ

Після страшної бурі на морі вцілілий бідолаха, учепившись за рештки свого човна, добрався до маленького безлюдного острівця. Острівець той майже суцільно вкривали непривітні гострі скелі. Бідака став гаряче просити Бога, аби його порятував. Кожного дня він вдивлявся, чи десь там, з-за горизонту, не з'явиться допомога, проте ніхто з нею не поспішав.

Коли минуло так кілька днів, він почав потроху облаштовуватися. Доклавши чимало зусиль, виготовив знаряддя для обробки землі, а також для полювання. У поті чола він розклав вогнище, збудував курінь і сховок на випадок бурі. Так спливали місяці. Бідолаха невпинно молився, проте жодне судно не з'являлося на видноколі.

Одного дня вітер несподівано подув на вогнище і полум'я підпало курінь. В одну мить усе спалахнуло. У небо піднялись хмари густого диму. Багатомісячна праця обернулася у невеличку купку попелу. Бідолаха намагався бодай щось урятувати, та врешті впав на землю і залився слізьми: «Господи Боже, чому? Чому це сталося?».

Через кілька годин до острова наблизився великий корабель. Рятівники на шлюпці підпливли, аби забрати бідолашу. «Як ви довідалися, що я тут є?» – це не ймучи віри, спитав він. «Ми побачили димовий сигнал», – відповіли йому.

Твої нинішні труднощі – наче сигнали, що заповідають майбутнє щастя. Бог прибуде, щоб тебе спасти.

КУХОЛЬ МОЛОКА

Один бідний парубок намагався заробити гроші на навчання – продавав перехожим паперові хустинки та інші дешеві дрібнички. З тією ж метою він стукав і стукав до різних дверей. Кінець кінцем пересвідчився, що має в кишені лиш кілька срібняків, до того ж відчував несамолюбний голод.

Нічого не вдієш: вирішив просити чогось їстівного в найближчому домі. Та коли відчинила йому гарненька дівчинка з великими зеленими очима, бідоласі забракло відваги. Тож, замість просити якогось харчу, попросив кухню води. Дівчинка здогадалася, що прибулець насправді голодний, і принесла йому великий кухоль молока. Хлопець щиро їй подякував, а тоді запитав:

- Скільки я винен?
- Ніскільки, – відповіла дівчинка. – Матуся каже, що люб'язність не коштує нічого.
- Дякую тобі, дякую від щирого серця, – повторив хлопець.

Коли Говард Келлі залишив гостинне подвір'я, він почувався значно краще. І не тільки фізично: його віра в Бога і в людину неабияк зміцнілася. А був перед тим у такому стані, що вже намірявся відмовитись від ґрунтової освіти, однак простий вчинок доброї дівчинки додав йому сили й бажання продовжувати далі.

Минуло багато років. Та сама дівчинка, тепер доросла жінка, тяжко занедужала. Місцеві лікарі нічим не могли зарадити. І зрештою спрямували її до великого міста, де фахівці таки вміли лікувати її доволі рідкісну хворобу. Доктор Говард Келлі, справжнє світило у тій галузі медицини, звісна річ, був запрошений на консилиум. Коли він почув назву місцевості, з якої прибула жінка, очі його заблищали. Негайно попрямував до лікарні, де просив показати йому палату, в якій лежала хвора. Він одразу її впізнав, і не тільки через її зелені очі. Потім пішов на консилиум – з твердим рішенням зробити все можливе, аби врятувати жінці життя. Не шкодував ні сил, ні часу для подолання важкої недуги.

Після тривалої і виснажливої боротьби жінку вдалося врятувати. Коли загроза минула зовсім, професор Келлі попросив адміністрацію лікарні повідомити йому, скільки коштувало лікування пацієнтки. Подивившись на суму, він написав декілька слів на папірці з рахунком. Рахунок віднесли пацієнтці.

Жінка боялася навіть глянути на нього: була певна, що все життя змушена буде сплачувати величезну суму. Втім, набралася духу – і поглянула. В око впали слова, написані чиєюсь рукою на полях документа: «Спlachено сповна – кухлем молока». І підпис: доктор Келлі.

Бруно ФЕРРЕРО

Володимирі-Волинському, вперше розпочався з молитви.

Її очолив декан протоієрей Юрій Пилипець у районному Будинку культури. Із ним молилися: міське духовенство, представники Римсько- та Греко-Католицької Церков. Представники УПЦ (МП) були запрошені, проте не з'явилися. Присутні пом'янули загиблих на Майдані та під час АТО.

Старастється наслідувати

13 жовтня, коли Православна Церква вшановує святих Михаїла, першого митрополита Київського і всієї Русі, єпархія відзначила день ангела митрополита Луцького і Волинського Михаїла.

Божественну Літургію та подячний молебен із цієї нагоди відправлено в кафедральному соборі Святої Трійці. З тезоіменником служили: єпископ Володимир-Волинський Матфей, канцлер протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії (ВПБА) протоієрей Володимир Вакин, декани та інші панотці. На Службі Божій молились і намісники монастирів, викладачі та студенти ВПБА, миряни.

На завершення молебню вікарій єпархії від імені духовенства та вірян привітав архіпастиря зі святом, подякував за плідну працю в розбудові нашої Церкви на Волині. Зокрема відзначив, що за час перебування владики Михаїла на цій кафедрі значно піднялась роль паломництва, після побудови завершується впорядкування корпусу ВПБА, йде реставрація кафедрального собору, освячено 72 храми та зареєстровано 116 релігійних громад.

У відповідь на теплі слова іменник подякував за молитву та підбадьорення на подальше служіння і наголосив: людина, читаючи життя свого небесного покровителя, має старатися в усьому його наслідувати. При цьому додав, що його особисті труди на благо Церкви були б марні, якби не сприяння священнослужителів і пастви.

Святий Михаїл за одними даними – грек, за іншими – болгарин. Як зазначається в книзі Наталії Матвеевої та Андрія Голобородька «Святі і свята України», існує переказ, що коли 988 року великий князь Володимир прибув до Києва з Царгорода, з ним був святий Михаїл Сирич, який став першим Київським митрополитом і брав участь у хрещенні столиці. Благочестивий та освічений, провадив у Київській Русі місіонерську діяльність. Помер 994 року; його мощі спочатку були поховані у Десятинній церкві, потім – у Ближніх (Антонієвих) печерах, а з 1730-го – в Успенській церкві Києво-Печерської лаври до зруйнування храму під час Другої світової війни.

У Луцькому районному деканаті

Біля храму Покрови Пресвятої Богородиці в с. Маяки (Княгинінок) освячено новозбудовану дзвіницю. **14 жовтня** єпископ Володимир-Волинський Матфей із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла очолив Божественну Літургію та чин освяти.

Дзвіниця поруч із храмом двоповерхова. На першому поверсі планується влаштувати місце для водосвяття, а другий призначено власне для дзвонів.

Із вікарієм служив настоятель парафії протоієрей Михайло Бучак та інше місцеве духовенство.

Після Відправи виступили хори сільсько-го будинку культури та парафійної недільної школи.

Вшановуючи героїв

14 жовтня митрополит Михаїл взяв участь в обласному центрі у заходах до Покрови Пресвятої Богородиці, річниці створення УПА, Дня українського козацтва та нового свята – Дня захисника України.

На Замковій площі біля пам'ятного знака жертвам політичних репресій перед початком «Ходи героїв» високопреосвященний разом із міським духовенством відслужив заупокійну літію. Після цього разом з учасниками шестя взяв участь у посвяті вихованців Волинського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою на Театральній площі. А на Меморіалі вічної слави митрополит на могилі загиблого майданівця Василя Мойсея відправив літію по всіх героях України, які життя своє поклали за неї.

Закінчення на с. 7

ВШАНОВУЮЧИ НЕБОЖИТЕЛІВ

Єпархія відзначила празник Собор волинських святих та актовий день Волинської православної богословської академії (ВПБА)

22 жовтня, напередодні, у храмі Всіх волинських святих – домовій церкві академії – відправлено Всенічну, відбулася Сповідь першокурсників. Службу очолив проректор з виховної роботи ігумен Константин (Марченко). З ним служили

декан цього храму та проректор з навчальної роботи священник Василь Лозовицький, духовенство чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин, що на Ківереччині.

23 жовтня торжество розпочалося з Божественної Літургії в кафедральному соборі Святої Трійці, яку очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. З ним служили: архієпископ Чернівецький і Кіцманський Онуфрій, єпископ Кіровоградський і Голованівський Марк, єпископ Дніпропетровський і Криворізький Симеон, єпископ Володимир-Волинський Матфей, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакин, проректор з наукової роботи Київської православної богословської академії протоієрей Віталій Клос, представники інших духовних навчальних закладів, луцький міський декан протоієрей Михайло Онищук (виголосив проповідь під час Служби Божої), нововолинський декан протоієрей Стефан Фульмес, викладачі та студенти в священничому сані.

Першокурсники ВПБА приступили до Причастя. Після подячного молебню владика Михаїл посвятив їх у студенти.

Урочиста частина відбувалася в нижньому Преображенському храмі собору. Ректор виголосив вітання викладачам, студентам і гостям, підбив підсумки за минулий навчальний рік. Розповів про здобутки на міжнародній арені та

окреслив нововведення, які впроваджуватимуть під час навчального процесу. Зокрема, о. Володимир зазначив, що в академії будуть тижні іноземних мов. Виступ ректора продовжився мультимедійною презентацією про життя ВПБА за рік, який минув.

Далі з вітальними словами звернулися: владика Онуфрій (від архієреїв), інші гості, благодійники, генеральний консул Республіки Польща в Луцьку Беата Бживчи, ректор Ужгородської української богословської академії ім. Святих Кирила і Мефодія Карпатського університету архимандрит Віктор (Бедь).

Після вітальних слів відбулося представлення другого числа щорічного богословсько-історичного наукового журналу «Волинський благовісник», де зібрано статті викладачів академії. Також презентовано академічні відзнаки – значки магістрів.

Митрополит Михаїл подякував усім меценатам, жертводавцям та викладачам за внесок у розбудову цього ВНЗ. Встановлено митрополічу премію: для викладачів – оплата паломництва на Святу Землю, для студентів – грант на оплату навчання. Цьогоріч ці заохочення одержали доктор історичних наук, професор Михайло Кучинко та шість студентів. Також правлячий архієрей нагородив благословенними грамотами викладачів, які найдовше працюють у ВПБА чи суттєво спричинилися до її розвитку – Михайла Кучинка, о. Василя Лозовицького, завідувача кафедри церковної історії протоієрея Микола Цапа та протоієрея Петра Герасимука.

На завершення хори духовної школи (регентського відділення під керівництвом Валентини Маласпіни та чоловічий під орудою Василя Кравчука) влаштували невеликий концерт церковної музики.

Орест ВЛАСЮК, протоієрей Віталій СОБКО
Світлина інформаційної служби єпархії

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

Хочуть бути з Богом

Парафія Покрови Пресвятої Богородиці в с. Хорохорин Луцького районного деканату відзначила 20-ліття своєї церкви. З цієї нагоди **12 жовтня** митрополит Михаїл очолив тут Божественну Літургію.

У проповіді високопреосвященний розтлумачив сутність поняття «храм Божий»: «Храм для віруючої людини – це земне відображення Царства Небесного. Храм для невіруючої людини – озвучується як «культова споруда». Вітаючи громаду із ювілеєм храму, архіпастир наголосив: збудувати його парафіянами тоді керувало внутрішнє прагнення бути з Господом, яке й породжує бажання звести церкву і приходити до неї.

З архієреєм служив настоятель протоієрей Віктор Ліпчик та інше місцеве духовенство. На завершення свята декілька активних парафіян одержали митрополічи благословенні грамоти.

Орест ВЛАСЮК
Світлина інформаційної служби єпархії

